A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2013. január 29.*

„Közös kül- és biztonságpolitika — Iránnal szemben az atomfegyverek elterjedésének megakadályozása érdekében hozott korlátozó intézkedések — A pénzeszközök befagyasztása — Indokolási kötelezettség — Védelemhez való jog — A hatékony bírói jogvédelemhez való jog — Nyilvánvaló értékelési hiba”

A T-496/10. sz. ügyben,

a **Bank Mellat** (székhelye: Teherán [Irán], képviselik kezdetben: S. Gadhia, S. Ashley solicitors, D. Anderson QC, és R. Blakeley barrister, később: R. Blakeley, S. Zaiwalla solicitor és M. Brindle QC)

felperesnek

az **Európai Unió Tanácsa** (képviselik: M. Bishop és A. Vitro, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

támogatja:

az **Európai Bizottság** (képviselik: S. Boelaert és M. Konstantinidis, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozó,

az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 2007/140/KKBP közös álláspont hatályon kívül helyezéséről szóló, 2010. július 26-i 2010/413/KKBP tanácsi határozat (HL L 195., 39. o.; helyesbítés: HL L 197., 2010.7.29., 19. o.), az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 423/2007/EK rendelet 7. cikke (2) bekezdésének végrehajtásáról szóló, 2010. július 26-i 668/2010/EU tanácsi végrehajtási rendelet (HL L 195., 25. o.), a 2010/413 határozat módosításáról szóló, 2010. október 25-i 2010/644/KKBP tanácsi határozat (HL 281., 81. o.), az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 423/2007 rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2010. október 25-i 961/2010/EU tanácsi rendelet (HL L 281., 1. o.), a 2010/413 határozat módosításáról szóló, 2011. december 1-jei 2011/783/KKBP tanácsi határozat (HL L 319., 71. o.), a 961/2010 rendelet végrehajtásáról szóló, 2011. december 1-jei 1245/2011/EU tanácsi végrehajtási rendelet (HL L 319., 11. o.), valamint az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 961/2010 rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2012. március 23-i 267/2012/EU tanácsi rendelet (HL L 88., 1. o.; helyesbítés: HL L 332., 2012.12.4., 31. o.) megsemmisítése iránti kérelme tárgyában, amennyiben ezen aktusok a felperesre vonatkoznak,

A TÖRVÉNYSZÉK (negyedik tanács),

tagjai: I. Pelikánová elnök (előadó), K. Jürimäe és M. van der Woude bírák,

hivatalvezető: J. Weychert tanácsos,

* Az eljárás nyelve: angol.

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2012. május 23-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

A jogvita előzményei

1 A felperes, a Bank Mellat, iráni kereskedelmi bank.

2 A jelen ügy az Iráni Iszlám Köztársasággal szemben nyomásgyakorlás céljából elfogadott korlátozó intézkedések sorába illeszkedik, amely intézkedések arra irányulnak, hogy Irán abbahagyja az atomfegyverek elterjedésének veszélyével járó tevékenységeket és az atomfegyverek célba juttatására szolgáló rendszerek fejlesztését (a továbbiakban: atomfegyverek elterjedése).

3 2010. július 26-án a felperest felvették az iráni atomfegyverek elterjedésében közreműködő szervezetek listájára, amely lista az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 2007/140/KKBP közös álláspont hatályon kívül helyezéséről szóló, 2010. július 26-i 2010/413/KKBP tanácsi határozat (HL L 195., 39. o.; helyesbítés: HL L 197., 2010.7.29., 19. o.) II. mellékletében szerepel.

4 Ennek következtében a felperes nevét a 423/2007/EK rendelet 7. cikke (2) bekezdésének végrehajtásáról szóló, 2010. július 26-i 668/2010/EU tanácsi végrehajtási rendelettel (HL L 195., 25. o.) felvették az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló, 2007. április 19-i 423/2007/EK tanácsi rendelet (HL L 103., 1. o.) V. melléklete szerinti listára. E felvétel következménye a felperes pénzeszközeinek és gazdasági forrásainak befagyasztása volt.

5 A 2010/413 határozatban az Európai Unió Tanácsa a következő indokolást fogadta el:

„A Bank Mellat állami tulajdonban lévő iráni bank, amely tevékenységével támogatja és elősegíti Irán nukleáris és ballisztikusrakéta-programját. Banki szolgáltatásokat nyújtott az ENSZ és az EU által jegyzékbe vett szervezeteknek, az ezek nevében vagy irányítása alatt eljáró, illetve az ezek tulajdonában lévő vagy ellenőrzése alá tartozó szervezeteknek. Az [Egyesült Nemzetek Szervezete Biztonsági Tanácsának] 1929. sz. határozata által megnevezett First East Export Bank anyavállalata.”

6 A 668/2010 végrehajtási rendeletben elfogadott indokolás megegyezik a 2010/413 határozatban elfogadott indokolással.

7 A Tanács a 2010. július 27-i levélben tájékoztatta a felperest nevének a 2010/413 határozat II. mellékletében és a 423/2007 rendelet V. mellékletében szereplő listára való felvételéről.

8 A felperes a 2010. augusztus 16-i és 24-i, továbbá a 2010. szeptember 2-i és 9-i levelében azt kérte a Tanácstól, hogy közölje vele azokat a bizonyítékokat, amelyekre a vele szembeni korlátozó intézkedések elfogadását alapította.

9 A felperes iratokhoz való hozzáférés iránti kérelmeire válaszolva a Tanács a 2010. szeptember 13-i levelében közölte vele a tagállamok által előterjesztett, korlátozó intézkedések elfogadására vonatkozó két javaslat másolatait. A Tanács a felperes számára – 2010. szeptember 25-i lejáratú – határidőt is szabott a korlátozó intézkedések vele szemben történő elfogadására vonatkozó észrevételek előterjesztésére.

10 A felperes a 2010. szeptember 24-i levelében kérte a Tanácstól, hogy vizsgálja felül nevének a 2010/413 határozat II. mellékletében és a 423/2007 rendelet V. mellékletében szereplő listára való felvételéről szóló döntését.

11 A felperes nevének a 2010/413 határozat II. mellékletébe való felvételét a 2010/413 határozat módosításáról szóló, 2010. október 25-i 2010/644/KKBP tanácsi határozatban (HL L 281., 81. o.) is fenntartották. Az elfogadott indokolás a következő volt:

„A Bank Mellat tevékenységével támogatja és elősegíti Irán nukleáris és ballisztikusrakéta-programját. Banki szolgáltatásokat nyújtott az ENSZ és az EU által jegyzékbe vett szervezeteknek, az ezek nevében vagy irányítása alatt eljáró, illetve az ezek tulajdonában lévő vagy ellenőrzése alá tartozó szervezeteknek. Az [Egyesült Nemzetek Szervezete Biztonsági Tanácsának] 1929. sz. határozata által megnevezett First East Export Bank anyavállalata”.

12 Mivel a 423/2007 rendeletet hatályon kívül helyezte az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló, 2010. október 25-i 961/2010/EU tanácsi rendelet (HL L 281., 1. o.) a Tanács felvette a felperes nevét az utóbbi rendelet VIII. mellékletébe. Következésképpen a felperes pénzeszközeit és gazdasági forrásait az említett rendelet 16. cikke (2) bekezdésének értelmében befagyasztották

13 A 961/2010 rendeletben elfogadott indokolás megegyezik a 2010/644 rendeletben elfogadott indokolással.

14 A 2010. október 28-i levelében a Tanács válaszolt a felperes 2010. szeptember 24-i levelére, jelezve, hogy a felülvizsgálatot követően elutasítja a felperes kérelmét, amely arra irányult, hogy nevét töröljék a 2010/413 határozat II. mellékletében és a 961/2010 rendelet VIII. mellékletében foglalt listáról. E tekintetben kifejtette, hogy álláspontja szerint nincs megfelelő biztosíték arra, hogy a felperes a jövőben nem nyújt banki szolgáltatásokat az atomfegyverek elterjedésében közreműködő személyeknek és szervezeteknek.

15 A viszonválasz mellékletében a Tanács közölte a felperessel a tagállamok által előterjesztett, korlátozó intézkedések elfogadására vonatkozó harmadik javaslat másolatát.

16 A felperes nevének a 2010/413 határozat II. mellékletébe, és a 961/2010 rendelet VIII. mellékletébe való felvételét nem érintette a 2010/413 határozat módosításáról szóló, 2011. december 1-jei 2011/783/KKBP határozat (HL L 319., 71. o.) és a 961/2010 rendelet végrehajtásáról szóló, 2011. december 1-jei 1245/2011/EU tanácsi végrehajtási rendelet (HL L 319., 11. o.) hatálybalépése.

17 Mivel a 961/2010 rendeletet hatályon kívül helyezte az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló, 2012. március 23-i 267/2012/EU tanácsi rendelet (HL L 88., 1. o.) a Tanács a felperes nevét felvette az említett rendelet IX. mellékletébe. Az elfogadott indokolás megegyezik a 2010/644 rendeletben elfogadott indokolással. Következésképpen a felperes pénzeszközeit és gazdasági forrásait az említett rendelet 23. cikke (2) bekezdésének értelmében befagyasztották.

Az eljárás és a felek kérelmei

18 A Törvényszék Hivatalához 2010. október 7-én benyújtott keresetlevelével a felperes előterjesztette a jelen keresetet.

19 A Törvényszék Hivatalához 2010. november 5-én benyújtott beadványával, a 2010/644 határozat és a 961/2010 rendelet elfogadását követően, a felperes módosította a kérelmeit.

20 A Törvényszék Hivatalához 2011. január 14-én benyújtott beadványában az Európai Bizottság kérelmezte, hogy a jelen eljárásban beavatkozóként részt vehessen a Tanács kérelmeinek támogatása végett. 2011. március 8-i végzésével a Törvényszék negyedik tanácsának elnöke engedélyezte e beavatkozást.

21 A Törvényszék Hivatalához 2012. február 6-án benyújtott beadványával, a 2011/783 határozat és az 1245/2011 végrehajtási rendelet elfogadását követően, a felperes módosította a kérelmeit.

22 Az előadó bíró jelentése alapján az Törvényszék (negyedik tanács) úgy határozott, hogy megnyitja az eljárás szóbeli szakaszát, és a Törvényszék eljárási szabályzatának 64. cikkében meghatározott pervezető intézkedések keretében felhívta a feleket bizonyos iratok benyújtására, illetve a felekhez írásban kérdéseket intézett. A felek ezeknek a felhívásoknak eleget tettek.

23 A Törvényszék Hivatalához 2012. április 16-án benyújtott beadványával, a 267/2012 rendelet elfogadását követően, a felperes módosította a kérelmeit.

24 A Törvényszék Hivatalához 2012. május 11-én benyújtott beadványában a Provincial Investment Companies Association, a Saba Tamin Investment, a Common Investment Fund, a Shirin Asal Food Industrial Group, a Sorbon Industrial Production Group és az Individual Stock Association kérte, hogy a felperes támogatása végett beavatkozhasson a jelen eljárásba. A Törvényszék negyedik tanácsának elnöke a 2012. május 16-i végzésével ezt a kérelmet az elkésettsége miatt elutasította.

25 A Törvényszék a 2012. május 23-i tárgyaláson meghallgatta a felek szóbeli előterjesztéseit és a Törvényszék kérdéseire adott válaszait.

26 A felperes keresetében azt kéri, hogy a Törvényszék:

– semmisítse meg a felperest érintő részében a következő jogi aktusokat: a 2010/413 határozat II. melléklete B. táblázatának 4. pontját, a 668/2010 végrehajtási rendelet melléklete B. táblázatának 2. pontját, a 2010/644 határozat melléklete I. címe B. táblázatának 4. pontját, a 961/2010 rendelet VIII. melléklete B. táblázatának 4. pontját, a 2011/783 határozatot, az 1245/2011 végrehajtási rendeletet és a 267/2012 rendelet IX. melléklete I. címe B. táblázatának 4. pontját;

– a Tanácsot kötelezze a költségek viselésére.

27 A Tanács és a Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék:

– utasítsa el a keresetet;

– a felperest kötelezze a költségek viselésére.

A jogkérdésről

28 A felperes három jogalapra hivatkozik. Az első jogalap az indokolási kötelezettségnek, a felperes védelemhez való jogának és a hatékony bírói jogvédelemhez való jogának megsértésén alapul. A második jogalap a felperessel szembeni korlátozó intézkedések elfogadásával kapcsolatos nyilvánvaló értékelési hibán alapul. A harmadik jogalap a felperes tulajdonhoz való jogának és az arányosság elvének megsértésén alapul.

29 A Tanács és a Bizottság vitatja a felperes által előterjesztett jogalapok megalapozottságát. Ezenkívül előzetesen kijelentik, hogy a felperes, az iráni államhoz tartozó intézményként, nem hivatkozhat az alapvető jogokhoz kapcsolódó védelmekre és biztosítékokra.

30 Mielőtt a Törvényszék rátérne a felek által előterjesztett különböző jogalapokra és érvekre meg kell vizsgálni a kérelmek felperes általi módosításának megengedhetőségét.

A felperes kérelmeinek módosításáról

31 Amint az a fenti 11., 12. és 17. pontból kitűnik, a keresetlevél benyújtása óta a 2010/413 határozat II. mellékletében található lista helyébe a 2010/644 határozatban megállapított új lista lépett, és a 668/2010 végrehajtási rendelettel módosított 423/2007 rendeletet hatályon kívül helyezte, és annak helyébe lépett a 961/2010 rendelet, amely utóbbit hatályon kívül helyezte, és annak helyébe lépett a 267/2012 rendelet. Ezenkívül a 2011/783 határozat és az 1245/2011 végrehajtási rendelet preambulumbekezdéseiben a Tanács kifejezetten megállapította, hogy teljes körűen felülvizsgálta a 2010/413 határozat II. mellékletében és a 961/2010 rendelet VIII. mellékletében szereplő listákat, és arra a következtetésre jutott, azoknak a személyeknek, szervezeteknek és szerveknek, amelyeknek a nevét a listák felsorolják, a korlátozó intézkedések hatálya alatt kell maradniuk. A felperes az eredeti kérelmeit oly módon módosította, hogy a megsemmisítés iránti kérelme a 2010/413 határozaton és a 668/2010 végrehajtási rendeleten kívül a 2010/644 határozatra, a 961/2010 rendeletre, a 2011/783 határozatra, az 1245/2011 végrehajtási rendeletre és a 267/2012 rendeletre is vonatkozik (a továbbiakban együttesen: megtámadott jogi aktusok). A Tanács és a Bizottság e módosítás ellen nem emelt kifogást.

32 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy ha valamely magánszemélyt közvetlenül és személyében érintő határozat vagy rendelet helyébe az eljárás során azonos tárgyú jogi aktus lép, azt olyan új ténynek kell tekinteni, amely lehetővé teszi a felperes számára kereseti kérelmeinek és jogalapjainak megfelelő módosítását. Ellentétes lenne ugyanis a gondos igazságszolgáltatás és a pergazdaságosság követelményével a felperes új kereset benyújtására való kötelezése. Ezenkívül igazságtalan lenne, ha az érintett intézmény, valamely jogi aktus ellen az európai uniós bíróság elé terjesztett keresetlevélben található bírálatokkal való szembenézés jegyében, a megtámadott jogi aktust megfelelően módosíthatná, vagy helyébe egy másikat léptethetne, és az eljárás során hivatkozhatna erre a módosításra vagy jogszabályváltásra annak érdekében, hogy a másik felet megfossza eredeti kérelmeinek és jogalapjainak a későbbi határozatra való kiterjesztésének vagy az e határozat elleni további kérelmek vagy jogalapok előterjesztésének lehetőségétől (lásd analógia útján a Törvényszék T-256/07. sz., People's Mojahedin Organization of Iran kontra Tanács ügyben 2008. október 23-án hozott ítéletének [EBHT 2008., II-3019. o.] 46. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

33 Ugyanez a következtetés vonatkozik azon jogi aktusokra, így a 2011/783 határozatra és az 1245/2011 végrehajtási rendeletre, amelyek azt állapítják meg, hogy valamely határozatnak vagy rendeletnek – az ugyanezen határozatban, illetve ugyanezen rendeletben kifejezetten előírt felülvizsgálati eljárást követően – továbbra is közvetlenül és személyükben kell vonatkoznia bizonyos magánszemélyekre.

34 A jelen esetben tehát meg kell állapítani, hogy a felperesnek a 2010/644 határozat, a 961/2010 rendelet, a 2011/783 határozat, az 1245/2011 végrehajtási rendelet és a 267/2012 rendelet megsemmisítése iránti kérelme elfogadható ezen jogi aktusok felperest érintő része tekintetében (lásd ebben az értelemben és analógia útján a fenti 32. pontban hivatkozott People's Mojahedin Organization of Iran kontra Tanács ügyben hozott ítélet 47. pontját).

A felperes azon lehetőségéről, hogy az alapvető jogokhoz kapcsolódó védelmekre és biztosítékokra hivatkozzon

35 A Tanács és a Bizottság úgy érvelnek, hogy az uniós jog alapján azok a jogi személyek, amelyek harmadik államhoz tartozó intézményeknek minősülnek, nem hivatkozhatnak az alapvető jogokhoz kapcsolódó védelmekre és biztosítékokra. Mivel a Tanács és a Bizottság szerint a felperes az iráni államhoz tartozik, ezt a szabályt alkalmazni kell az esetében.

36 Ebben a tekintetben meg kell jegyezni, először is, hogy sem az Európai Unió Alapjogi Chartája (HL 2010. C 83., 389. o.), sem a Unió elsődleges joga nem tartalmaz olyan rendelkezéseket, amelyek az államokhoz tartozó jogi személyeket kizárják az alapvető jogok védelméből. Épp ellenkezőleg, az említett Chartának a felperes által hivatkozott jogalapok vonatkozásában releváns rendelkezései, és különösen a 17., 41. és 47. cikke „[m]indenki" jogait biztosítja, amely megfogalmazás a jogi személyeket, így a felperest is magában foglalja.

37 A Tanács és a Bizottság mindazonáltal ebben az összefüggésben az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, 1950. november 4-én Rómában aláírt egyezmény (a továbbiakban: EJEE) 34. cikkére hivatkoznak, amely szerint nem fogadhatók el a kormányzati szervezetek által az Emberi Jogok Európai Bírósága elé terjesztett kérelmek.

38 Márpedig, egyrészt az EJEE 34. cikke olyan eljárásjogi rendelkezés, amely az uniós bíróság előtti eljárásokban nem alkalmazandó. Másrészt az Emberi Jogok Európai Bírósága ítélkezési gyakorlata szerint e rendelkezés célja annak elkerülése, hogy az EJEE-ben részes állam egyidejűleg felperes és alperes is legyen az említett bíróság előtt (lásd ebben az értelemben az EJEB, 2007. december 13-i, az Iráni Iszlám Köztársaság Hajózási Társasága kontra Törökország ítélet, *Ítéletek és Határozatok Tára* 2007-V., 81. §). Ez az érvelés a jelen esetben nem alkalmazandó.

39 A Tanács és a Bizottság arra is hivatkoznak, hogy az általuk hivatkozott szabálynak az az indoka, hogy a saját területén az alapvető jogok tiszteletben tartásának az állam a biztosítéka, azonban e jogok nem illetik meg.

40 Mindazonáltal, akár azt is feltételezve, hogy ez az igazolás alkalmazható valamely belföldi tényállás esetében, annak a körülménynek, amely szerint a saját területén az alapvető jogok tiszteletben tartásának az állam a biztosítéka nincs jelentősége azon jogok terjedelmét illetően, amelyek az ugyanezen államhoz tartozó intézménynek minősülő jogi személyeket a harmadik államok területén megillethetik.

41 A fentiekre tekintettel meg kell állapítani, hogy az uniós jog nem tartalmaz olyan szabályt, amely megakadályozná, hogy a harmadik államokhoz tartozó intézménynek minősülő jogi személyek a saját érdekükben az alapvető jogokhoz kapcsolódó védelmekre és biztosítékokra hivatkozzanak. Az említett személyek tehát az uniós bíróság előtt hivatkozhatnak ugyanezekre a jogokra, amennyiben ezek a jogok összeegyeztethetők a jogi személyi minőségükkel.

42 Mindenesetre a Tanács és a Bizottság végeredményben nem terjesztett elő annak bizonyítására alkalmas tényeket, hogy a felperes valóban az iráni államhoz tartozó intézmény, azaz a közhatalom gyakorlásában részt vevő vagy hatósági ellenőrzés mellett közszolgáltatást végző szervezet (lásd ebben az értelemben az EJEB fenti 38. pontban hivatkozott Iráni Iszlám Köztársaság Hajózási Társasága kontra Törökország ítéletet, 79. §).

43 Ebben a tekintetben mindenekelőtt a Tanács azt állítja, hogy a felperes az iráni hatóságok ellenőrzése mellett közszolgáltatást végez, mivel olyan pénzügyi szolgáltatásokat nyújt, amelyek szükségesek az iráni gazdaság működéséhez. Márpedig a Tanács nem vitatja a felperes azon állításait, amelyek szerint az említett szolgáltatások a versenyágazatban végzett kereskedelmi tevékenységet jelentenek, amelyek az általános jogszabályok hatálya alá tartoznak. E körülmények között ezek a tevékenységek nem minősülnek közszolgáltatásnak önmagában azon tény miatt, hogy az említett tevékenységek szükségesek valamely állam gazdaságának működéséhez.

44 A Bizottság továbbá azt állítja, hogy az a körülmény, amely szerint a felperes közreműködik az atomfegyverek elterjedésében, azt bizonyítja, hogy részt vesz a közhatalom gyakorlásában. Márpedig a Bizottság ezáltal ténybeli előfeltevésként olyan körülményt vesz alapul, amelynek valóságát a felperes vitatja, és amely a Törvényszék előtti viták középpontjában áll. Ráadásul a felperes állítólagos közreműködése az atomfegyverek elterjedésében – amelyet a megtámadott jogi aktusok fejtenek ki –

nem az államhatalom gyakorlásához, hanem az atomfegyverek elterjedésében részt vevő szervezetek által végzett kereskedelmi ügyletekhez tartozik. Következésképpen ez az állítás nem indokolja, hogy a felperest az iráni államhoz tartozó intézménynek minősítsék.

45 Végül, a Bizottság úgy véli, hogy a felperes az iráni államhoz tartozó intézmény, mivel ez utóbbinak részesedése van a felperes tőkéjében. Márpedig azon a tényen kívül, hogy a felperes által szolgáltatott adatok szerint, amelyeket a Tanács és a Bizottság nem vitat, csak kisebbségi részesedésről van szó, önmagában a részesedésből nem következik, hogy a felperes közhatalom gyakorlásában vesz részt vagy közszolgáltatást végez.

46 A fentiek összességére tekintettel meg kell állapítani, hogy a felperes a saját érdekében hivatkozhat az alapvető jogokhoz kapcsolódó védelmekre és biztosítékokra.

Az indokolási kötelezettségnek, a felperes védelemhez való jogának és a hatékony bírói jogvédelemhez való jogának megsértésére alapított, első jogalapról

47 A felperes az első jogalapjával azt állítja, hogy a Tanács megsértette az indokolási kötelezettséget, a felperes védelemhez való jogát és a hatékony bírói jogvédelemhez való jogát, mivel egyrészt nem közölt a felperessel elegendő információt, amely lehetővé tenné, hogy a vele szemben elfogadott korlátozó intézkedésekkel kapcsolatban hasznos észrevételeket terjesszen elő, és tisztességes eljárást biztosítson számára, másrészt pedig mind az őt érintő korlátozó intézkedések elfogadása előtti vizsgálat, mind ugyanezen intézkedések időszakos felülvizsgálata során számos hibát követtek el.

48 A Tanács – a Bizottság támogatásával – vitatja a felperes érveinek megalapozottságát. Így különösen azt állítja, hogy a felperes nem hivatkozhat a védelemhez való jog tiszteletben tartásának elvére.

49 Emlékeztetni kell arra, először is, hogy a sérelmet okozó jogi aktus indokolására vonatkozóan az EUMSZ 296. cikk második bekezdésében, és a jelen esetben különösen a 2010/413 határozat 24. cikkének (3) bekezdésében, a 423/2007 rendelet 15. cikkének (3) bekezdésében, a 961/2010 rendelet 36. cikkének (3) bekezdésében és a 267/2012 rendelet 46. cikkének (3) bekezdésében előírt kötelezettség célja egyrészt az érintettnek elegendő tájékoztatás nyújtása annak eldöntéséhez, hogy a jogi aktus megalapozott-e, vagy hogy tartalmaz-e esetleg olyan hibát, amely lehetővé teszi az érvényességének uniós bíróság előtt történő vitatását, másrészt pedig annak lehetővé tétele, hogy az uniós bíróság felülvizsgálhassa a jogi aktus jogszerűségét. Az így megfogalmazott indokolási kötelezettség az uniós jog lényeges alapelvének minősül, amelytől csak kényszerítő megfontolások miatt lehet eltérni. Az indokolást tehát főszabály szerint ugyanakkor kell közölni az érdekelttel, mint a számára sérelmet okozó aktust, mivel az indokolás hiányát nem teheti szabályossá azon tény, hogy az érdekelt az uniós bíróság előtti eljárás során szerez tudomást a jogi aktus indokairól (lásd ebben az értelemben a Törvényszék T-390/08. sz., Bank Melli Iran kontra Tanács ügyben 2009. október 14-én hozott ítéletének [EBHT 2009., II-3967. o.] 80. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

50 Következésképpen, hacsak bizonyos részek közlése nem ellentétes az Unió és a tagállamai biztonságát vagy a nemzetközi kapcsolataik irányítását érintő kényszerítő megfontolásokkal, a Tanács köteles a korlátozó intézkedésekkel érintett szervezetek tudomására hozni azokat a különös és konkrét okokat, amelyek miatt úgy véli, hogy az intézkedéseket el kellett fogadni. Így meg kell említenie azon ténybeli és jogi elemeket, amelyektől az érintett intézkedések jogszerű indokolása függ, valamint azon megállapításokat, amelyek azok meghozatalára indították (lásd ebben az értelemben a fenti 49. pontban hivatkozott Bank Melli Irán kontra Tanács ügyben hozott ítélet 81. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

51 Egyébiránt az indokolásnak a szóban forgó jogi aktus jellegéhez és elfogadási körülményeihez kell igazodnia. Az indokolási kötelezettséget az eset összes körülményeire, így különösen a jogi aktus tartalmára, a felhívott indokok jellegére, és a címzettek vagy a jogi aktus által közvetlenül és

személyükben érintett egyéb személyek magyarázathoz fűződő érdekére tekintettel kell vizsgálni. Nem követelmény, hogy az indokolás az összes releváns ténybeli és jogi elemet tartalmazza, minthogy az indokolás megfelelőségét nemcsak szövegére, hanem körülményeire, valamint az adott tárgyra vonatkozó jogszabályok összességére is figyelemmel kell vizsgálni. Különösen valamely sérelmet okozó aktus akkor kellően indokolt, ha az érintett előtt ismert olyan összefüggésben került sor az elfogadására, amely lehetővé teszi a vele szemben hozott intézkedés jelentőségének megértését (lásd a fenti 49. pontban hivatkozott Bank Melli Irán kontra Tanács ügyben hozott ítélet 82. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

52 Másodszor, az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a védelemhez való jog és különösen a meghallgatáshoz való jog minden olyan eljárásban történő tiszteletben tartása, amely valamely jogalannyal szemben indult, és e jogalanyra nézve hátrányos intézkedéshez vezethet, az uniós jog alapelvei közé tartozik, és ezt a jogot még a szóban forgó eljárásra vonatkozó szabályozás teljes hiánya esetén is biztosítani kell (a fenti 49. pontban hivatkozott Bank Melli Iran kontra Tanács ügyben hozott ítélet 91. pontja).

53 A védelemhez való jog tiszteletben tartásának elve megköveteli egyrészt, hogy az érdekelt jogalannyal közöljék a számára sérelmet okozó jogi aktust megalapozó, őt terhelő bizonyítékokat. Másrészt lehetőséget kell adni számára arra, hogy az e bizonyítékokkal kapcsolatos álláspontját megfelelően kifejthesse (lásd analógia útján a Törvényszék T-228/02. sz., Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran kontra Tanács ügyben 2006. december 12-én hozott ítéletének [EBHT 2006., II-4665. o.] 93. pontját).

54 Következésképpen, ami az első jogi aktust illeti, amellyel valamely jogalany pénzeszközeit befagyasztották, hacsak az nem ellentétes az Unió és a tagállamai biztonságát vagy a nemzetközi kapcsolataik irányítását érintő kényszerítő megfontolásokkal a terhelő bizonyítékok közlésének vagy a szóban forgó aktus elfogadásával egyidejűleg, vagy az elfogadást követően a lehető leghamarabb kell történnie. Az érintett jogalanynak – kérelmére – joga van arra is, hogy megfelelően kifejthesse álláspontját e bizonyítékokkal kapcsolatban az aktus elfogadását követően. Ugyanilyen fenntartással a pénzeszközök befagyasztására vonatkozó minden későbbi határozatot főszabály szerint meg kell előznie az új terhelő bizonyítékok közlésének, és az érintett jogalanynak újból lehetőséget kell adni az álláspontja kifejtésére (lásd analógia útján a fenti 53. pontban hivatkozott Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran kontra Tanács ügyben hozott ítélet 137. pontját).

55 Ezenkívül meg kell megjegyezni, hogy ha közölték azokat a kellően pontos információkat, amelyek alapján az érdekelt jogalany megfelelően ismertetheti az álláspontját azokról a tényekről, amelyeket a Tanács a terhére ró, a védelemhez való jog tiszteletben tartásának elve alapján ezen intézmény nem köteles önként biztosítani az iratokba való betekintést. Csak az érdekelt fél kérelmére köteles a Tanács biztosítani az azokba a nem bizalmas jellegű adminisztratív iratokba való betekintést, amelyek a szóban forgó intézkedésre vonatkoznak (lásd a fenti 49. pontban hivatkozott Bank Melli Iran kontra Tanács ügyben hozott ítélet 97. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

56 Harmadszor, a hatékony bírói jogvédelem elve olyan általános uniós jogelv, amely a tagállamok közös alkotmányos hagyományain nyugszik, és amelyet az EJEE 6. és 13. cikke, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikke állapított meg. A bírósági felülvizsgálat hatékonysága azt jelenti, hogy a szóban forgó uniós hatóság köteles közölni a korlátozó intézkedés indokait az érintett jogalannyal, amennyiben lehetséges, vagy az említett intézkedés elfogadásának időpontjában, vagy legalábbis, azután, hogy arra sor került, a lehető leghamarabb, hogy lehetővé tegye az érintett jogalanynak a jogorvoslathoz való joga határidőn belül történő gyakorlását. Az említett indokok közlésére vonatkozó ezen kötelezettség tiszteletben tartása ugyanis egyaránt szükséges ahhoz, hogy lehetővé tegye a korlátozó intézkedések címzettjeinek a jogaiknak a lehető legjobb feltételek mellett történő védelmét, és az ügy teljes ismeretében annak eldöntését, hogy célszerű-e az uniós bírósághoz fordulni, valamint ahhoz, hogy utóbbinak teljes mértékben lehetővé tegye a szóban forgó jogi aktus jogszerűségére vonatkozó, őt megillető felülvizsgálat gyakorlását (lásd ebben az értelemben és analógia útján a

C-402/05. P. és C-415/05. P. sz., Kadi és Al Barakaat International Foundation kontra Tanács és Bizottság egyesített ügyekben 2008. szeptember 3-án hozott ítélet [EBHT 2008., I-6351. o.] 335–337. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

57 Erre az ítélkezési gyakorlatra tekintettel a Törvényszék úgy véli, hogy a felek által az első jogalapban előterjesztett érveket a később ismertetett öt szakaszban kell megvizsgálni. Először is a Tanács és a Bizottság azon bevezető érvét kell megvizsgálni, amely szerint a felperes nem hivatkozhat a védelemhez való jog tiszteletben tartásának elvére. Másodszor azokat az érveket kell megvizsgálni, amelyek egyrészt az indokolási kötelezettségre, másrészt pedig a terhelő bizonyítékok eredeti közlésével kapcsolatban a felperes védelemhez való jogának állítólagos megsértésére vonatkoznak. Harmadszor a Tanács irataihoz való hozzáféréssel kapcsolatban meg kell vizsgálni a védelemhez való jog állítólagos megsértéséhez kapcsolódó érvelést. Negyedszer a Törvényszéknek meg kell vizsgálnia azokat az érveket, amelyek egyrészt a felperes álláspontja kifejtésének lehetőségével kapcsolatban a védelemhez való jogának állítólagos megsértésére, másrészt a hatékony bírói jogvédelemhez való jogának állítólagos megsértésére vonatkoznak. Ötödször a Törvényszék a Tanács által végzett vizsgálat és felülvizsgálat állítólagos hibáira vonatkozó érvekre tér rá.

A felperes azon lehetőségéről, hogy a védelemhez való jog tiszteletben tartásának elvére hivatkozzon

58 A Tanács és a Bizottság vitatja, hogy a védelemhez való jog tiszteletben tartásának elve a jelen esetben alkalmazható volna. A Tanács és a Bizottság a Törvényszék T-181/08. sz., Tay Za kontra Tanács ügyben 2010. május 19-én hozott ítéletének (EBHT 2010., II-1965. o.) 121–123. pontjára hivatkozva úgy érvel, hogy a felperessel szemben nem a saját tevékenysége miatt hozott korlátozó intézkedéseket, hanem amiatt, hogy az atomfegyverek elterjedését támogató személyek és szervezetek általános kategóriájába tartozik. Következésképpen a korlátozó intézkedések elfogadására irányuló eljárást a felperessel szemben nem a fenti 52. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében indították meg, ennélfogva a felperes a védelemhez való jogára nem, vagy csak korlátozott mértékben hivatkozhatott.

59 Ennek az érvelésnek nem lehet helyt adni.

60 Egyrészt ugyanis a fenti 58. pontban hivatkozott Tay Za kontra Tanács ügyben hozott ítéletet fellebbezés folytán a Bíróság a C-376/10. P. sz., Tay Za kontra Bizottság ügyben 2012. március 13-án hozott ítélettel teljes egészében hatályon kívül helyezte. Következésképpen az említett ítélet megállapításai már nem részei az uniós jogrendnek, azokra tehát a Tanács és a Bizottság érvényesen nem hivatkozhat.

61 Másrészt a 2010/413 határozat 24. cikkének (3) és (4) bekezdése, a 423/2007 rendelet 15. cikkének (3) bekezdése, a 961/2010 rendelet 36. cikkének (3) és (4) bekezdése, valamint a 267/2012 rendelet 46. cikkének (3) és (4) bekezdése olyan rendelkezéseket ír elő, amelyek biztosítják az e jogszabályok alapján elfogadott korlátozó intézkedésekkel érintett jogalanyok védelemhez való jogát. E jog tiszteletben tartásának az uniós bíróság felülvizsgálata alá kell tartoznia (lásd ebben az értelemben a fenti 49. pontban hivatkozott Bank Melli Iran kontra Tanács ügyben hozott ítélet 37. pontját).

62 E körülmények között meg kell állapítani, hogy a jelen esetben a felperes hivatkozhat a fenti 52–55. pontban felidézett védelemhez való jog tiszteletben tartásának elvére.

Az indokolási kötelezettségről és a terhelő bizonyítékok eredeti közléséről

63 Először is meg kell jegyezni, hogy az indokolási kötelezettség, és az érintett jogalany terhére rótt bizonyítékok utóbbival való közlésére vonatkozó kötelezettség tiszteletben tartásának értékelése érdekében figyelembe kell venni – a megtámadott jogi aktusokban található indokoláson kívül – a Tanács által a felperessel közölt, korlátozó intézkedések elfogadására vonatkozó három javaslatot.

64 Egyrészt ugyanis az említett javaslatokból – ahogyan azokat a felperessel közölték – kitűnik, hogy azokat a felperest érintő korlátozó intézkedések elfogadásával összefüggésben a tagállamok küldöttségei elé terjesztették, ebből következően azok olyan bizonyítékoknak minősülnek, amelyek megalapozzák ezen intézkedéseket.

65 Másrészt tény, hogy a harmadik javaslatot mind a kereset előterjesztése után, mind a 2010/644 határozat és a 961/2010 rendelet elfogadását követő keresetmódosítás után közölték a felperessel. Ennélfogva a javaslat nem egészítheti ki érvényesen a 2010/413 határozat, a 668/2010 végrehajtási rendelet, a 2010/644 határozat és a 961/2010 rendelet indokolását. Mindazonáltal azt figyelembe lehet venni a későbbi jogi aktusok – azaz a 2011/783 határozat, az 1245/2011 végrehajtási rendelet és a 267/2012 rendelet – jogszerűségének értékelése keretében.

66 A megtámadott jogi aktusok a felperest illetően a következő négy indokot tartalmazzák:

– a 2010/413 határozat és a 668/2010 végrehajtási rendelet szerint a felperes állami tulajdonban lévő bank (a továbbiakban: első indok);

– a felperes a tevékenységével támogatja és elősegíti Irán nukleáris és ballisztikusrakéta-programját (a továbbiakban: második indok);

– a felperes banki szolgáltatásokat nyújt az ENSZ és az EU által jegyzékbe vett szervezeteknek, az ezek nevében vagy irányítása alatt eljáró, illetve az ezek tulajdonában lévő vagy ellenőrzése alá tartozó szervezeteknek (a továbbiakban: harmadik indok);

– a felperes az Egyesült Nemzetek Szervezete Biztonsági Tanácsának 1929. (2010) számú határozata által megnevezett First East Export (a továbbiakban: FEE) anyavállalata (a továbbiakban: negyedik indok).

67 A korlátozó intézkedések elfogadására vonatkozó, 2010. szeptember 13-án közölt két javaslat közül az első részben megegyezik a megtámadott jogi aktusokban megadott második indokkal. Ez a javaslat a következő kiegészítő indokokat tartalmazza:

– a felperes banki szolgáltatásokat nyújt az Iráni Atomenergia Szervezetnek (a továbbiakban: AEOI) és a Novin Energy Company-nak (a továbbiakban: Novin), amelyekre az Egyesült Nemzetek Szervezete Biztonsági Tanácsa által elfogadott korlátozó intézkedések vonatkoznak (a továbbiakban: ötödik indok);

– a felperes kezeli a Repülőipari Szervezet felső vezetőinek és egy iráni beszerzési vezetőnek a számláit (a továbbiakban: hatodik indok).

68 A 2010. szeptember 13-án közölt második javaslat lényegében megegyezik a megtámadott jogi aktusok indokolásával. A javaslat kiegészítésként egyetlen indokot tartalmaz, amely szerint a felperes legalább 2003 óta dollármilliók mozgását segítette elő az iráni nukleáris program érdekében (a továbbiakban: hetedik indok).

69 A korlátozó intézkedések elfogadására vonatkozó, a viszonválaszhoz mellékelt, harmadik javaslat nem tartalmaz további bizonyítékokat a megtámadott jogi aktusokhoz és a 2010. szeptember 13-án közölt két javaslathoz képest.

70 A felperes azt állítja, hogy ez az indokolás nem fejti ki megfelelően a korlátozó intézkedések vele szemben történő elfogadásának okait. A felperes úgy véli, hogy ebből a hiányosságból egyébiránt a védelemhez való joga megsértése következik.

71 A Tanács – a Bizottság támogatásával – vitatja a felperes érvelésének megalapozottságát.

72 Az első indok kellően pontos, ennélfogva az a felperes számára lehetővé teszi annak megértését, hogy a Tanács azt kifogásolja, hogy a felperes tőkéjében az iráni államnak részesedése van.

73 Ezzel szemben a második és a harmadik indok rendkívül homályos, mivel azok nem határozzák meg sem a felperesnek felrótt magatartást, sem a többi érintett szervezetet.

74 A negyedik indokot kellő egyértelműséggel fejtették ki, ennélfogva az lehetővé teszi a felperes számára annak megértését, hogy a Tanács kifogásolja az általa az FEE felett gyakorolt ellenőrzést.

75 Ugyanez az ötödik indokra is igaz, amely azokat a szervezeteket azonosítja, amelyeknek állítólag a szóban forgó pénzügyi szolgáltatásokat nyújtották.

76 Végül a hatodik és a hetedik indok nem kellően pontos, mivel a hatodik nem azonosítja az érintett személyeket, a hetedik pedig egyáltalán nem tartalmaz pontos adatokat az érintett szervezetek és ügyletek vonatkozásában.

77 A fentiekre tekintettel meg kell állapítani, hogy a Tanács megsértette az indokolási kötelezettséget, valamint az arra vonatkozó kötelezettséget, hogy közölje a felperessel mint érintett szervezettel a második, a harmadik, a hatodik és a hetedik indok vonatkozásában terhére rótt bizonyítékokat. Ugyanakkor a többi indok vonatkozásában tiszteletben tartották ezeket a kötelezettségeket.

Az iratokhoz való hozzáférésről

78 Amint az a fenti 9–15. pontban megállapításra került, a Tanács 2010. szeptember 13-án két javaslatot közölt a felperessel – a tagállamok által előterjesztett, korlátozó intézkedések elfogadására vonatkozóan –, majd egy harmadik javaslatot a viszonválasz mellékletében.

79 A felperes úgy véli, hogy ez a hozzáférés nem volt elegendő ahhoz, hogy lehetővé tegye számára az álláspontjának megfelelő kifejtését.

80 A Tanács – a Bizottság támogatásával – vitatja a felperes érvelésének megalapozottságát.

81 Ebben a tekintetben az engedélyezett hozzáférés terjedelmét illetően meg kell jegyezni, hogy az ügy irataiból nem tűnik ki, hogy a Tanács a megtámadott jogi aktusok elfogadása során a tagállamok által előterjesztett három javaslattól eltérő bizonyítékokat vett volna alapul. E körülmények között nem lehet felróni a Tanácsnak, hogy a felperessel nem közölt további bizonyítékokat.

82 Ezzel szemben a 2010. szeptember 13-i levélhez mellékelt, korlátozó intézkedések elfogadására vonatkozó két javaslattól eltérően a harmadik javaslatot csak a viszonválasz mellékletében közölték a felperessel, azaz a 2010/413 határozat és a 668/2010 végrehajtási rendelet elfogadása után a Tanács által a felperesnek az észrevételei előterjesztésére megszabott határidő lejártát követően, a keresetlevél előterjesztése, valamint a 2010/644 határozat és a 961/2010 rendelet elfogadása után.

83 A Tanács ebben a tekintetben azt állítja továbbá, hogy a felperessel közölte a harmadik javaslatot, amint megkapta azon tagállam hozzájárulását, amelyhez a felperes tartozik.

84 Márpedig ennek az érvnek nem lehet helyt adni. Ha ugyanis a Tanács valamely szervezettel szembeni korlátozó intézkedések elfogadása érdekében valamely tagállam által előterjesztett bizonyítékokat kíván alapul venni, az említett intézkedések elfogadása előtt köteles meggyőződni arról, hogy a kérdéses bizonyítékokat az érintett szervezettel megfelelő időben közölni lehet annak érdekében, hogy az utóbbi megfelelően kifejthesse az álláspontját.

85 E körülmények között meg kell állapítani, hogy a Tanács, mivel a korlátozó intézkedések elfogadására vonatkozó harmadik javaslatot csak a viszonválasz mellékletében közölte a felperessel, a védelemhez való jog megsértésével nem biztosította számára, hogy az iratainak ezen eleméhez megfelelő időben hozzáférjen.

A felperes azon lehetőségéről, hogy megfelelően kifejtse az álláspontját, és a hatékony bírói jogvédelemhez való jogról

86 Először is a felperes úgy érvel, hogy nem volt alkalma az álláspontjának megfelelő kifejtésére, és hogy mindenesetre a Tanács nem vette figyelembe azokat az észrevételeket, amelyeket a felperes előterjeszthetett.

87 A Tanács – a Bizottság támogatásával – vitatja a felperes érveinek megalapozottságát.

88 Először is meg kell állapítani, hogy a pénzeszközei befagyasztását elrendelő első jogi aktusok 2010. július 26-i elfogadása után a felperes a Tanácshoz címzett 2010. szeptember 24-i levelében kifejtette álláspontját, és kérte, hogy töröljék a vele szemben elfogadott korlátozó intézkedéseket. A Tanács 2010. október 28-án válaszolt erre a levélre. Ezután a 2011/783 határozat és az 1245/2011 végrehajtási rendelet elfogadása előtt a felperes a 2011. augusztus 29-i levelében a Tanács elé terjesztette az észrevételeit, amely levélre a Tanács 2011. december 5-én válaszolt. Végül, a felperes nem terjeszt elő arra utaló érveket, hogy a 267/2012 rendelet elfogadása előtt hasonlóképpen nem állt módjában új észrevételeket a Tanács elé terjeszteni.

89 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a felperesnek volt alkalma arra, hogy az álláspontját megfelelően kifejtse a következő kivételekkel: egyrészt a Tanács által megadott második, harmadik, hatodik és hetedik indokot illetően, amely indokok rendkívül homályosak (lásd a fenti 77. pontot), másrészt a korlátozó intézkedések elfogadására vonatkozóan a viszonválasz mellékletében közölt javaslatot illetően, mivel az nem állt a rendelkezésére az észrevételek előterjesztésének időpontjában (lásd a fenti 82. pontot).

90 Az előterjesztett észrevételek figyelembevételét illetően kétségtelen, hogy a Tanács a 2010. október 28-i és a 2011. december 5-i levelében rövid választ adott a felperes érveire. Ugyanakkor a Tanács a 2010. október 28-i levelében kifejtette, hogy a felperessel ellentétben úgy véli, hogy nincs megfelelő biztosíték arra, hogy a felperes a jövőben nem nyújt banki szolgáltatásokat az atomfegyverek elterjedésében közreműködő személyeknek és szervezeteknek. A Tanács ezt az álláspontját a 2011. december 5-i levelében megismételte.

91 Végeredményben az nem vitatott, hogy a Tanács a 2010/644 határozatból és a 961/2010 rendeletből törölte azt a megjelölést, amely szerint a felperes állami tulajdonban lévő bank, amely megjelölés pontosságát a felperes vitatta.

92 E körülmények között meg kell állapítani, hogy a felperes állításával ellentétben a Tanács, az általa végzett felülvizsgálat során figyelembe vette a felperes észrevételeit.

93 Másodszor, a felperes azt állítja, hogy a vele közölt információk és bizonyítékok elégtelen jellege sértette a hatékony bírói jogvédelemhez való jogát.

94 A Tanács – a Bizottság támogatásával – vitatja ezen érv megalapozottságát.

95 A fenti 89. pontban megállapítottakhoz hasonlóan, meg kell állapítani, hogy a felperes hatékony bírói jogvédelemhez való jogát tiszteletben tartották, amennyiben egyénileg közölték vele a kellően pontos indokokat, azaz a Tanács által hivatkozott első, negyedik és ötödik indokot.

96 Ezzel szemben a Tanács által megadott második, harmadik, hatodik és hetedik indok homályos jellege, valamint a korlátozó intézkedések elfogadására vonatkozó harmadik javaslat elkésett közlése a felperes hatékony bírói jogvédelemhez való joga megsértésének minősül.

A Tanács által végzett vizsgálatot érintő hibákról

97 A felperes azt állítja, hogy a Tanács nem vizsgálta meg ténylegesen a jelen ügy körülményeit, hanem a tagállamok által előterjesztett javaslatok elfogadására szorítkozott. Ez a hiba mind a felperest érintő korlátozó intézkedések elfogadása előtti vizsgálatot, mind ugyanezen intézkedések időszakos felülvizsgálatát érinti.

98 Ezenkívül a felperes szerint a Wikileaks szervezet útján nyilvánosságra hozott diplomáciai táviratokból (a továbbiakban: diplomáciai táviratok) kitűnik, hogy az Amerikai Egyesült Államok kormánya nyomást gyakorolt a tagállamokra és különösen az Egyesült Királyságra annak érdekében, hogy elfogadtassa az iráni szervezetekkel szembeni korlátozó intézkedéseket. Márpedig ez a körülmény kétségessé teszi az elfogadott intézkedések és az elfogadásukra irányuló eljárás jogszerűségét.

99 A Tanács –a Bizottság támogatásával - vitatja a felperes érveinek megalapozottságát. Így különösen azt állítja, hogy nincs szükség a diplomáciai táviratok figyelembevételére.

100 Először is rá kell mutatni arra, hogy az atomfegyverek elterjedésében állítólag közreműködő szervezetekkel szemben korlátozó intézkedéseket megállapító jogi aktusok a Tanács jogi aktusai, amelynek ennélfogva meg kell győződnie arról, hogy azok elfogadása igazolható. Következésképpen az ilyen intézkedéseket megállapító első jogi aktus elfogadása során a Tanács köteles megvizsgálni a 2010/413 határozat 23. cikkének (2) bekezdése értelmében valamely tagállam vagy az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője által a Tanács elé terjesztett információk és bizonyítékok relevanciáját és megalapozottságát. Az ugyanezen szervezetre vonatkozó jogi aktusok ezt követő elfogadása során a Tanács, ugyenezen határozat 24. cikke (4) bekezdésének megfelelően, az e szervezet által előterjesztett észrevételekre tekintettel köteles felülvizsgálni az említett intézkedések fenntartásának szükségességét.

101 A jelen esetben egyrészt az iratok nem tartalmaznak arra utaló egyetlen ténykörülményt sem, hogy a Tanács megvizsgálta volna a 2010/413 határozat és a 668/2010 végrehajtási rendelet elfogadása előtt a felperesre vonatkozóan eléterjesztett bizonyítékok relevanciáját és megalapozottságát. Épp ellenkezőleg, az ezekben a jogi aktusokban szereplő téves tájékoztatás, amely szerint a felperes állami tulajdonban lévő bank – amelynek helytelenségét a Tanács nem vitatja – azt bizonyítja, hogy erre vonatkozóan egyáltalán nem került sor vizsgálatra.

102 Másrészt, a fenti 90–92. pontból kitűnik, hogy a megtámadott későbbi jogi aktusok elfogadása során a Tanács a felperes észrevételeire tekintettel felülvizsgálta a jelen ügy körülményeit, mivel törölte azt a megjelölést, amely szerint a felperes állami tulajdonban lévő bank, és kifejtette az álláspontját a felperesnek az atomfegyverek elterjedésében közreműködő szervezeteknek nyújtott pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó érveléséről.

103 Másodszor, a diplomáciai táviratokat illetően, önmagában abból a körülményből, hogy bizonyos tagállamokra diplomáciai nyomást gyakoroltak, még a feltételezett bizonyítottsága esetén sem következik, hogy ez a nyomásgyakorlás hatással volt a Tanács által elfogadott, megtámadott jogi aktusokra vagy a Tanács által ezen aktusok elfogadása alkalmával végzett vizsgálatra.

104 E körülmények között a 2010/413 határozatot és a 668/2010 végrehajtási rendeletet illetően helyt kell adni a felperes azon érveinek, amelyek a Tanács által végzett vizsgálatot érintő hibákra vonatkoznak, és azokat el kell utasítani az ezt meghaladó részükben.

105 A fenti 47–104. pontra tekintettel először is meg kell jegyezni, hogy a Tanács megsértette a felperes védelemhez való jogát és a hatékony bírói jogvédelemhez való jogát, mivel nem közölte vele megfelelő időben a korlátozó intézkedések elfogadására vonatkozó, a viszonválaszhoz mellékelt javaslatot. Mivel a Tanács az említett javaslatot a felperessel szembeni összes megtámadott jogi aktus megalapozása érdekében fogadta el, továbbá figyelembe véve a javaslat közlésének időpontját, ez a hiba a 2010/413 határozat, a 668/2010 végrehajtási rendelet, a 2010/644 határozat és a 961/2010 rendelet jogszerűségét ezen jogi aktusok felperesre vonatkozó részében érinti..

106 Továbbá, a 2010/413 határozat és a 668/2010 végrehajtási rendelet elfogadása során a Tanács a felperes tekintetében nem tartotta tiszteletben az elé terjesztett információk és bizonyítékok relevanciájának és megalapozottságának vizsgálatára vonatkozó kötelezettséget, ami az említett jogi aktusok jogellenességét eredményezte.

107 Végül, a Tanács megsértette az indokolási kötelezettséget a felperes tekintetében hivatkozott második, harmadik, hatodik és hetedik indok vonatkozásában. Mindazonáltal, figyelembe véve, hogy a Tanács által hivatkozott különböző indokok egymástól függetlenek, és hogy a többi indok kellően pontos, ez a körülmény nem indokolja a 2011/783 határozat, az 1245/2011 végrehajtási rendelet és a 267/2012 rendelet megsemmisítését. Az csak azzal a következménnyel jár, hogy a második, harmadik, hatodik és hetedik indokot nem lehet figyelembe venni a felperest érintő korlátozó intézkedések megalapozottságára vonatkozó második jogalap vizsgálata során.

108 A fentiek összességére tekintettel helyt kell adni az első jogalapnak, amennyiben az a 2010/413 határozat, a 668/2010 végrehajtási rendelet, a 2010/644 határozat és a 961/2010 rendelet felperest érintő részének megsemmisítésére vonatkozik, és azt el kell utasítani az ezt meghaladó részében.

A felperessel szembeni korlátozó intézkedések elfogadásával kapcsolatos nyilvánvaló értékelési hibára alapított, második jogalapról

109 A felperes azt állítja, hogy a Tanács által vele szemben hivatkozott, a fenti 66–69. pontban felsorolt indokok nem tesznek eleget a 2010/413 határozatban, a 423/2007 rendeletben, a 961/2010 rendeletben és a 267/2012 rendeletben előírt feltételeknek, és azok nincsenek bizonyítékokkal alátámasztva. Következésképpen a Tanács nyilvánvaló értékelési hibát követett el azzal, hogy ezen indokok alapján vele szemben korlátozó intézkedéseket fogadott el.

110 A Tanács – a Bizottság támogatásával – vitatja a felperes érveinek megalapozottságát.

111 Az ítélkezési gyakorlat szerint azon jogi aktus jogszerűségének bírósági felülvizsgálata, amellyel korlátozó intézkedéseket fogadtak el valamely jogalany tekintetében, kiterjed az aktus indokolásaként felhozott tények és körülmények megítélésére, valamint azon bizonyítékok és információk vizsgálatára, amelyeken e megítélés alapszik. Vitatás esetén a Tanács feladata e bizonyítékok előterjesztése azoknak az uniós bíróság általi felülvizsgálata céljából (lásd ebben az értelemben a fenti 49. pontban hivatkozott Bank Melli Iran kontra Tanács ügyben hozott ítélet 37. és 107. pontját).

112 Tekintettel erre az ítélkezési gyakorlatra, és figyelembe véve a Tanács által a felperessel szemben hivatkozott második, harmadik, hatodik és hetedik indok indokolásának hiányát (lásd a fenti 107. pontot) a hivatkozott első, negyedik és ötödik indok vizsgálatára kell szorítkozni.

113 Az első indokot illetően – amelyre kizárólag a 2010/413 határozat és a 668/2010 végrehajtási rendelet hivatkozik – most már bizonyított, hogy a felperes nem állami tulajdonban lévő bank. Következésképpen az első indok téves ténybeli megállapításon alapul, az tehát nem igazolhatja a felperessel szemben a 2010/413 határozattal és a 668/2010 végrehajtási rendelettel elfogadott korlátozó intézkedéseket.

114 A negyedik indokot illetően kétségtelenül igaz, hogy az FEE-re – amely a felperes 100%-os tulajdonában álló leányvállalat – vonatkozik az Egyesült Nemzetek Szervezete Biztonsági Tanácsának 1929. (2010) számú határozata.

115 Márpedig, egyrészt az említett határozatból kitűnik, hogy az FEE-vel szembeni korlátozó intézkedések elfogadását kizárólag a felperesnek az atomfegyverek elterjedésében való állítólagos közreműködésével indokolták.

116 Másrészt az 1929. (2010) számú határozat ezt a közreműködést pontatlan megfogalmazásban írta le, amely lényegében a Tanács által megadott hetedik indoknak felel meg, azaz: „[a]z utóbbi hét év során nukleáris fegyver-, rakéta- és védelmi programban közreműködő iráni szervezeteknek a [felperes] több száz millió dolláros ügyletek lebonyolítását tette lehetővé”.

117 E körülmények között meg kell állapítani, hogy a negyedik indok, egyrészt pusztán állításokon alapul, másrészt pedig nem minősül önálló indoknak a felperest közvetlenül érintő indokokhoz képest. Következésképpen ez az indok nem igazolhatja a korlátozó intézkedések felperessel szembeni elfogadását.

118 Az ötödik jogalapot illetően a felperes vitatja, hogy szolgáltatásokat nyújtott volna az AEOI számára. Márpedig a Tanács semmilyen bizonyítékot vagy információt nem terjesztett elő annak bizonyítása érdekében, hogy sor került ilyen szolgáltatások nyújtására. Ennélfogva meg kell állapítani, hogy az AEOI-ra vonatkozó állítások sem igazolják a korlátozó intézkedések felperessel szembeni elfogadását.

119 Ezzel szemben a felperes elismeri, hogy számlakezelési szolgáltatásokat nyújtott a Novinnak, amelyre 2007. március 24. óta vonatkoznak az Egyesült Nemzetek Szervezetének Biztonsági Tanácsa által elfogadott korlátozó intézkedések, mivel a Novin állítólag közreműködött az atomfegyverek elterjedésében. A felperes mindazonáltal kifejti egyrészt, hogy nem tájékoztatták a Novin atomfegyverek elterjedésében való közreműködéséről, többek között azért, mert az utóbbit nem lehetett kapcsolatba hozni a nyújtott szolgáltatásokkal. Másrészt a felperes a Novinra vonatkozó korlátozó intézkedések elfogadását követően fokozatosan korlátozta, majd teljesen megszüntette a Novinhoz fűződő kapcsolatait.

120 A Tanács – a Bizottság támogatásával - úgy válaszol, hogy a felperes által a Novinnak nyújtott szolgáltatások igazolják a korlátozó intézkedések felperessel szembeni elfogadását, arra a veszélyre tekintettel, hogy az a jövőben a többi megnevezett szervezet számára hasonló támogatást nyújt. Ebben az összefüggésben nincs relevanciája annak, hogy a felperes tudott vagy tudhatott volna arról, hogy a Novin ténylegesen közreműködött az atomfegyverek elterjedésében, vagy hogy kapcsolatba hozható volt az érintett ügyletekkel.

121 A felek érvelésére tekintettel meg kell vizsgálni, hogy – amint azt a Tanács állítja – a felperes által a Novinnak nyújtott szolgáltatások az atomfegyverek elterjedése támogatásának minősülnek-e a 2010/413 határozat, a 423/2007 rendelet, a 961/2010 rendelet és a 267/2012 rendelet értelmében.

122 Ebben a tekintetben előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy a 423/2007 rendelet 18. cikke, a 961/2010 rendelet 39. cikke és a 267/2012 rendelet 49. cikke szerint az említett rendeletek alkalmazandók az Unió területén, beleértve annak légterét, a tagállami joghatóság alá tartozó légi járművek vagy hajók fedélzetén, minden olyan, az Unió területén vagy azon kívül tartózkodó személyre, aki valamely tagállam állampolgára, egy tagállam joga szerint alakult vagy létesült jogi személyekre, szervezetekre vagy szervekre, valamint a részben vagy egészben az Unió területén végzett bármely üzleti tevékenység tekintetében a jogi személyekre, szervezetekre vagy szervekre.

123 Ennélfogva, az Unión kívül megvalósított ügyleteket illetően a 423/2007 rendelet, a 961/2010 rendelet és a 267/2012 rendelet nem hozhat létre jogi kötelezettségeket valamely harmadik államban székhellyel rendelkező, és ugyanezen állam joga szerint alapított pénzügyi intézmény (a továbbiakban: külföldi

pénzügyi intézmény), így a felperes tekintetében. Következésképpen az említett rendeletek szerint az ilyen pénzügyi intézmény nem köteles az atomfegyverek elterjedésében közreműködő szervezetek pénzeszközeinek befagyasztására.

124 Ugyanakkor, ha valamely külföldi pénzügyi intézmény az atomfegyverek elterjedésében részt vesz, abban közvetlenül közreműködik, vagy azt támogatja, a 423/2007 rendelet, a 961/2010 rendelet és a 267/2012 rendelet szerint elfogadott korlátozó intézkedésekkel lehet sújtani az Unió területén található azon pénzeszközeit vagy gazdasági erőforrásait, amelyeket a részben vagy egészben az Unió területén végzett üzleti tevékenység során használtak fel, vagy amelyek a tagállami állampolgárok, illetve valamely tagállam joga szerint alapított vagy létrehozott jogi személyek, szervek, vagy szervezetek tulajdonában állnak.

125 Ebből következően a külföldi pénzügyi intézménynek mindenképpen érdekében áll meggyőződni arról, hogy az atomfegyverek elterjedésében nem vesz részt, abban közvetlenül nem működik közre és azt nem támogatja többek között azáltal, hogy az atomfegyverek elterjedésében közreműködő szervezetnek pénzügyi szolgáltatásokat nyújt. Következésképpen, amennyiben a külföldi pénzügyi intézménynek tudomása van arról, vagy ésszerűen gyaníthatja azt, hogy valamely ügyfele közreműködik az atomfegyverek elterjedésében, ezen intézménynek – az alkalmazandó jogi kötelezettségekre tekintettel – haladéktalanul meg kell szüntetnie az ezen ügyfél számára való szolgáltatásnyújtást, és egyáltalán nem nyújthat számára újból szolgáltatást.

126 A jelen esetben a Tanács nem vitatja, hogy a felperes által a Novinnak nyújtott szolgáltatások az iráni területen történtek, mivel az utóbbiak viszonyát az iráni jog szabályozza.

127 Következésképpen meg kell vizsgálni – tekintettel az iráni jog szerint alkalmazandó kötelezettségekre –, hogy a felperes haladéktalanul járt-e el a Novin számára való szolgáltatásnyújtás megszüntetése érdekében, amint tudomást szerzett arról, vagy ésszerűen gyaníthatta azt, hogy a Novin közreműködött az atomfegyverek elterjedésében.

128 Ebben a tekintetben a felperes vitatja, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete Biztonsági Tanácsának vele szembeni korlátozó intézkedéseinek elfogadásáig tudott volna arról, hogy a Novin közreműködött az atomfegyverek elterjedésében. Amennyiben a Tanács a fenti 111. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében nem terjesztett elő arra utaló pontos és konkrét bizonyítékokat vagy információkat, hogy a felperes tudott arról, vagy ésszerűen gyaníthatta azt, hogy a Novin valamely korábbi időpontban közreműködött az atomfegyverek elterjedésében, ebben a kérdésben figyelembe kell venni a felperes állítását.

129 A Novinra vonatkozó korlátozó intézkedések elfogadását követő időszakot illetően a felperes kifejti, hogy haladéktalanul belső körlevelet készített, amelyben felhívta az alkalmazottait, hogy tájékoztassák a Novint arról, hogy már nem nyújthat számára szolgáltatást. Ezt követően a felperes egyáltalán nem nyújtott újabb szolgáltatást és egyáltalán nem fogadott el újabb megbízást. A felperes arra szorítkozott, hogy a Novin számláiról teljesítette a Novinra vonatkozó korlátozó intézkedések elfogadásának időpontja előtt létrejött megbízásokból, és az ezen időpont előtt kiállított csekkekből és saját váltókból eredő kifizetéseket azzal, hogy ezen kifizetések egyike sem kapcsolódott az atomfegyverek elterjedéséhez vagy általában eszközök megszerzéséhez. A felperes zárolta a számlákat, amint azok egyenlege kimerült a teljesített kifizetések miatt. Az esetlegesen fennmaradó, csekély jelentőségű összegeket a felperes visszafizette a Novinnak.

130 A Tanács és a Bizottság nem vitatják ezeknek az ismertetett tényeknek a valóságát, amelyeket a felperes igazgatójának írásbeli nyilatkozatai is alátámasztanak.

131 Azon kérdést illetően, hogy a fenti 124. pontban kifejtett kritérium vonatkozásában ezek az intézkedések elegendők voltak-e, meg kell állapítani, hogy figyelembe véve a számlakezelési szolgáltatások sajátos jellegét, a felperes bizonyítja, hogy a pénzügyi szolgáltatások nyújtását a Novin számára haladéktalanul megszüntette, amint tudomást szerzett arról, hogy ez utóbbi közreműködik az atomfegyverek elterjedésében.

132 Ebben a tekintetben egyrészt igaz, hogy a kifizetéseket a felperes a Novin számláiról az említett korlátozó intézkedések elfogadása után teljesítette.

133 A felperes mindazonáltal kifejti – anélkül, hogy a Tanács vagy a Bizottság azt vitatná –, hogy a Novin felé fennálló kötelezettségei miatt kötelessége volt teljesíteni a korábban létrejött megbízásoknak, és a korábban kiállított csekkeknek és saját váltóknak megfelelő kifizetéseket.

134 Ebben a tekintetben rá kell mutatni, hogy a 2010/413 határozat 20. cikkének (6) bekezdése, a 423/2007 rendelet 9. cikke, a 961/2010 rendelet 18. cikke és a 267/2012 rendelet 25. cikke lényegében lehetővé teszi a korlátozó intézkedésekkel érintett szervezetek pénzeszközeinek felszabadítását a jegyzékbe vételük előtt létrejött kötelezettségek alapján történő kifizetések teljesítése érdekében, amennyiben az említett kifizetések nem kapcsolódnak az atomfegyverek elterjedéséhez. E körülmények között nem szükséges megkövetelni a felperestől – amely, a jelen esetben, amint az a fenti 123. és 126. pontból kitűnik, a fent említett jogszabályok szövege alapján nem volt köteles a Novin pénzeszközeinek befagyasztására –, hogy a Novinnal szemben szigorúbb szabályokat alkalmazzon.

135 Márpedig a Tanács és a Bizottság még csak nem is állítja, hogy a szóban forgó kifizetések az atomfegyverek elterjedéséhez kapcsolódtak.

136 Másrészt, a felperes elismeri, hogy a Novin zárolt számláiról az esetlegesen fennmaradó összegeket visszafizette. A felperes mindamellett kifejti, anélkül hogy a Tanács vagy a Bizottság azt vitatná, hogy nem volt joga a kérdéses összegek visszatartására.

137 E körülmények között meg kell állapítani, hogy sem a felperes által a Novin számára az utóbbival szembeni korlátozó intézkedések elfogadása előtt teljesített szolgáltatások, sem a felperes és a Novin közötti kereskedelmi kapcsolat megszüntetésének módja nem minősül az atomfegyverek elterjedése támogatásának a 2010/413 határozat, a 423/2007 rendelet, a 961/2010 rendelet és a 267/2012 rendelet értelmében.

138 Következésképpen ezek a körülmények nem teszik indokolttá a felperessel szembeni korlátozó intézkedések elfogadását.

139 Mivel a Tanács által a felperessel szemben hivatkozott első, negyedik és ötödik indok egyike sem teszi indokolttá a felperessel szembeni korlátozó intézkedések elfogadását, helyt kell adni a második jogalapnak.

140 A fentiekre tekintettel meg kell semmisíteni a megtámadott jogi aktusokat a felperesre vonatkozó részükben, anélkül hogy szükség volna az arányosság elvének megsértésére alapított, harmadik jogalap vizsgálatára.

A költségekről

141 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a értelmében a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a Tanács pervesztes lett, a felperes kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

142 Az említett szabályzat 87. cikke 4. §-ának első albekezdése alapján az eljárásba beavatkozó intézmények maguk viselik saját költségeiket. Ebből következően a Bizottság maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (negyedik tanács)

a következőképpen határozott:

1) A Törvényszék a Bank Mellatot érintő részében megsemmisíti:

– **az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 2007/140/KKBP közös álláspont hatályon kívül helyezéséről szóló, 2010. július 26-i 2010/413/KKBP tanácsi határozat II. melléklete B. táblázatának 4. pontját;**

– **az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 423/2007/EK rendelet 7. cikke (2) bekezdésének végrehajtásáról szóló, 2010. július 26-i 668/2010/EU tanácsi végrehajtási rendelet melléklete B. táblázatának 2. pontját;**

– **a 2010/413 határozat módosításáról szóló, 2010. október 25-i 2010/644/KKBP tanácsi határozat melléklete I. címe B. táblázatának 4. pontját,**

– **az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 423/2007 rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2010. október 25-i 961/2010/EU tanácsi rendelet VIII. melléklete B. táblázatának 4. pontját;**

– **a 2010/413 határozat módosításáról szóló, 2011. december 1-jei 2011/783/KKBP tanácsi határozatot;**

– **a 961/2010 rendelet végrehajtásáról szóló, 2011. december 1-jei 1245/2011/EU tanácsi végrehajtási rendeletet;**

– **az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 961/2010 rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2012. március 23-i 267/2012/EU tanácsi rendelet IX. melléklete I. címe B. táblázatának 4. pontját.**

2) Az Európai Unió Tanácsa maga viseli saját költségeit, valamint a Bank Mellat részéről felmerült költségeket.

3) Az Európai Bizottság maga viseli saját költségeit.

Pelikánová Jürimäe Van der Woude

Kihirdetve Luxembourgban, a 2013. január 29-i nyilvános ülésen.

Aláírások